

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Sententia hîc certa statuitur, & exolicatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

terram floribus ornat, qui suos amictus præbet liliis, qui aviculas plumis tegit, qui omnes animantes vestit, qui, quidquid verecundum est, velat & velare docet. Ah quæ verecundia fuit membris virginis à tot inverecundis idololatriæ spectari nuda! Quis hic Domini rubor inter impudicos rîsus, inverecunda probra, propudiosos aspectus?

Jam etiam calcantur vestes, quæquæ limbi & fimbriæ valerudinem & flurem agris dederunt. Ubi nunc Adami ficulnea folia? ubi novorum conjugum perizonata? ubi panni & fasciæ præsepis? ubi lucida nubes Thaboris? ubi alatus Cherubim? ubi quid opus his velamentis? paullo post suo tegetur sanguine. Nam ideo acerbius flagellati sunt rei, ut in cruce penderent non penitus nudi, sed suomet saltem cruce teati.

En igitur corpus virginium coram tot centuriis hominum ludibrio ingenti sita devalatum. Hic illa sine futuris tunica ab olivo cruenta, hic caro Christi, ob pridianum sanguineum sudorem maculis sparsa cernebatur. Sed nulla miseratio, nullus sensus erat illis belluis. Ita manus, quæ calum stellis distinxerunt, quæ morbidis sanitate reddiderunt, quæ panes auxerunt, vincuntur ad columnam, & totum corpus paratur plagis. Cogitari potest, (quod hic sæpius repetendum) dici non potest, quid sannarum & cavillorum impii & otiosi milites in Dominum Jesum effuderint. Hic certè pompa omnis & cultus luxurique vestium spectaculo admirando damnatus est.

Morte igitur Romano crucifigendus Christus, antè flagellandus erat. Sunt qui à Brutiis casum, & in cruce actum affirmant. Eodem autem Romano ritu funibus adstringebatur ad bipedalem columnam, quæ ad viri stantis umbilicum dumtaxat pertingebat, ut tam pectus quam tergum rei verberibus undique pateret. In brevioris hujus columnæ summo ferreo annulus ipmissos accipiebat funes, quibus flagellandi corpus vinciebatur. Marmoream hanc columnam, in monte Sion Paula vidua Romana vidit cruentam. Eadem ævo Bedæ peregrinis illic monstrabatur. Pars hujus cruenta Romæ in diva Prædix ad hodiè que monstratur. Poterat hic Dei Filius illud Michææ usurpare: Popule meus, quid feci tibi, aut quid molestus fui tibi. Ego ex Ægypto ducem tibi dedi columnam nubis & ignis, tu mihi reddis columnam doloris & sanguinis.

Ergo flagellatus est, & quidem divissimè, Orbis conditor, Flagellum & tintinabulum olim ad triumphatoris curram, at verò die Parasceves ad ipsam pæne Dei solium appensa. Nam Dei Filius ab omnibus desertus, flagris subiectus, pro execrabili & tintinaculo, ut Prisci loquebantur, habitus est. Beatus Vincentius illud Isaiæ, Disciplina pacis nostræ super eum, expendens, instrumento triplici censet flagellatum: virgis viridibus & spinosis, dein loris nodosis, filis ferreis intextis seu catenulis. Id pane omnes sentiunt, flagris è funibus aut loris cum oscillis casum. Cui sententiæ & Justus Lipsius accedit. Virgæ honestiorum, flagra mancipiorum erant supplicium.

Ligemus, obsecro, ad columnam istam, rebellem voluntatem nostram, & omnem carnis petulantiam. Hic vagos oculos, hic & manus licentiosas adstringamus timoris & amoris funibus.

Porro flagellationis istius modus sine omni modo & lege fuit. Legibus divinis olim ita imperatum: Sin autem eum, qui peccavit, dignum viderint plagis, prosternent eum coram se facient verberari. Pro mensurâ peccati, erit & plagarum modus, ita dumtaxat, ut quadragenarium numerum non excedat: ne sedè laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus. Hinc Hebræis numquam nisi solum triginta novem ictus infligebantur, ne unquam plagarum numerus lege definitus excederetur. Hinc Paulus oclis omnino virgis aut flagris casus, ipsomet teste, à Judæis quin-

quies quadragenas plagas unâ minus accepit. Aliàs ter virgis casus. Lex ista neutiquam servata in Christo, qui operum à Romanis flagellatus, & plagarum numerus excellè nimio auctus. Bigitta è Normannis oriunda, illustris Christi sanctimonix vidua, Christi flagellati quinque millia flagellati quadringentas septuaginta quinque plagas numerat. Beata Gertrudis simili ferè calculo in flagellatione ictuum quinque millia quadringentes sexaginta sex colligit. Beatus Vincentius ossa humani corporis ducenta septuaginta sex asserit è Medicorum sententiâ, Christum verò ita flagellatum air, ut eivis ossium plaga triplex infligeretur. Non aspernamur ista, sed non adeo certa ducimus.

S. V. Sententiæ hinc certa statuitur & explicatur.

Hoc ergo certum est, quod Cyrillus Alexandrinus, Chrysothomus, Augustinus, alii affirmant, Christum Jesum divissimè flagellatum. Quod è divinis voluminibus satis liquet. Jam olim per Psaltem Christus veluti rem factam memorans, Et fui, ait, flagellatus tota die. Aded sæva & aded proluxa fuit hæc verberatio. Idque confirmans, Supra dorsum meum, inquit, fabricaverunt peccatores, prolongaverunt iniquitatem suam. Uti fabriles opera rudentur incudem ictibus assidue repetitis, ita hunc crucis candidatum Romani verberabant. Hebræa phrasi: Ataro tergum meum sulcârunt agricolæ; nam uti cultor terram proscindit ferro, & sulcos ducit, ita hostes mei corpus meum corderunt. Quod Isaias luculentissimè confirmans, vel ipsi oculis testibus, A plantâ pedis, inquit, non est in eo sanitas, ulnus & livor. Et vidimus eum, & non erat aspectus. Verè languores nostros ipse tulit, & dolores nostros ipse portavit; & nos putavimus eum quasi leprosum, & percussimus à Deo. Christus ipse in lugubria ac supremo itinere illo Hierosolymam versùs, peculiaritè ac duplicem mentionem de se flagellando injiciens, Ecce, inquit, ascendimus Hierosolymam, & consummabuntur omnia, quæ scripta sunt per Prophetas de filio hominis. Tradetur enim gentibus, & illudetur, & flagellabitur, & conspuetur, & postquam flagellaverint, occident eum. Siluit Dominus Crucem, sed non siluit flagellationem, quam feroni bis miscuit.

Quod si etiam mentem Romani Præsidis spectemus, & finem quem is sibi præstituit, Christum acerbissimis flagris concisum dicere necesse est. Nam Pilatus hoc secum utique volebat: Si reum hunc remisissus castigem, furiosam plebem nunquam mitigavero; non acquiescent, ubi perfunctoriè casum spectaverint. Vos igitur hunc virum Hebræum acerrimè verberate. Facillimum erat instigare milites jam antè ad id promptissimos: Romani siquidem extremè oderant Judæos. Accedebat haud dubiè pecuniaria promissa Pontificum & Phariseorum, qui milites incitabant, ne reo illi quidquam parcerent. Ita in præmium hos carnifices savisse dixeris. Laudatissimus ille audiit, qui ferocius & validius sævit. Quidquid tangi potuit, sanguinem profudit. Nulla pars corporis verberibus vacua. Inaudita sæculis immanitas. Atque hinc res certa, Christum flagris atrocissimè multatum. Et, quod credibile, primis quidem ictibus suffusam sanguinem, dein supremam cutem repetitis toties plagis laceratam, ipsam denique carnem avulsam, rivulis purpureis undique defluentibus. Quantus hic dolor? Et quanta, ô Deus, patientia in tam acerbis cruciatibus?

Tarsensis Paulus, cum juberetur à Tribuno in castra duci, & flagellis cædi, cumque jam loris adstringeretur, dixit adstanti sibi Centurioni: Si hominem Romanum indemnatum licet vobis flagellare? Quo audito Centurio Tribunum adit, dixitq;: Quid facturus es? Hic homo civis Romanus est. Protinus ergo discesserunt ab illo, qui eum torturi erant. Ipse quoque Tribunus timuit, postquam rescivit, quia civis Romanus esset. Cùm C. Vetres Siculus Prætor quempiam

Gerson & Arius Montanus his flagellatum ajunt. Melius negant alii.

Hieron. in epitaph. ad Eustochium. De hac columnâ Paulinus, Penitentius, Greg. Turan. Nicephorus. Mich. c. 6. vers. 3.

Isaiæ c. 53. vers. 5. Tribus instrumentis flagellatus est Christus.

Vide I. Lipsium de cruce, lib. 2. c. 3. Flagella hæc, inquit, aspera talis aut osculis.

Flagellatio fuit sine modo & lege. Deus, c. 25. v. 2. 3.

Extant carmina: Barthol. Lau-

justissime flagellari, ille patier exclaimavit: Civis Romanus sum. Non potuisset Christus dicere: Dei Filius sum. Sed patientissimus Jesus plura etiam perpeti paratus erat. Nec enim unquam in tantis tormentis dixit, Satis est, dum inimicorum rabies & justitia Dei satiaretur.

Lazarus mendici ulcera lambebant lingua medicæ carnes. En ditissimum è cælo Lazarum vulneribus plenum: quin nos pii catelli sumus, & Domini nostri vulnera, quin & flagra, ipsamque terram largo sanguine purpuratam, reverenti corde lingimus, ut nos servuli Dominicos dolores in nobis etiam aliquantulum sentiamus.

Cum Hebraeus populus Aegypto emigraret, in viâ è rupis vulneribus salientem fontem haurit. Testatur id Plaltes: Quoniam percussit petram, & fluxerunt aque, & torrentes in mundum averunt. En petram multo verberè percussam, mille vulneribus sauciaram, cruentis rivulis largissime saturientem. En Angelorum Regem crudelissime flagris concisum. Verè Dux iste de tribu Judæ, lavit in vino (sed rubello) stolam suam, & sanguine uris pallium suum. Nam finita verberatione hac acerrima, quocumque Christus ibat, cruenta pavimento vestigia imprimebat. Verum post tam immane hoc supplicium repleto potius Christum dixerim, quam incesisse. Et videte, quam ægro anhelitu, quam difficili gressu ad colligendas vestes suas huc illuc sparsas perreperit!

Cum Papyrius Dictator, &c. Fabiam Rullianum nudari, & virgas in eum expediti iussisset, fuit qui exclamaret: O spectaculum admirabile! & Rullianus, & Magister equitum, & victor scissæ veste, licetorum verberibus exponitur lacerandus! Quam longè nos æquius hic vociferemur: O spectaculum admirandum! Christus Dei filius, Angelorum Dominus, splendor paternæ gloriæ, Romanis flagris subjicitur ut mancipium potestissimum. Et quomodo tandem Angeli tam indigna facinus sustinere potuerunt, Dei filium miserabilem in modum cædi, ut servorum vilissimum? Oblatus est, quia ipse voluit. Obstupescite celi super hoc.

Ita prætorium Pilati constitutum est amplissimum theatrum, in quo spectaret Pater æternus, & Angeli, & orbis universis spectaculum infandum, inauditum. Et quis restio hos funes colligavit, quibus & ligatus & cæsus est Dei Filius? Amor. Quis licitor ad columnam potuit adstringere? Solum amor. Quis fullo potuit hoc sanguinis ostrum injicere? Immenus amor. Quid, obsecro, amare est, si hoc non est? Quis amor possit esse major, quam amantem ultro ligari, ut exsolvatur vinculis amarus? quis amor testator, quam velle cædi, velle mori, ut amato liceat sine plagis vivere? Quid nos amanti tanto reponimus? cum parem non possimus, saltem quam possumus maximum reponamus. Non labori ac sudori, non lacrymis, non sanguini, non vitæ, non rei ulli parendum, ut amanti respondeamus amore. Nec est, quoddam inopiam hic prætexamus desidia. Nemo ad lacrymas pauper est, ad plurima pro amato toleranda sat divites sumus. Aderit amanti Deus, & vo-

lenti vires suggeret. Cantabat olim Plaltes: Non accedet ad te malum, & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo. Malorum maximum, infame supplicium, crucis proladium accessit proximè; verberibus opertus est cæli architectus, flagellis cinctum est Dei solium. Severè Deus in humanum genus vindicasset, sed unigena Dei scapulis suis obumbravit illi, cruentis brachiis ictus vindices excepit. Hæc omnia potuit amor, & hæc omnia bono nostro fieri præcepit amor.

Jam igitur cruenta ad cælum via est aperta. Hac ad gloriam Apostoli, & tot centena millia Martyrum contenderunt. Ibant illi gaudentes, Christo duce lati. Non sequitur saltem eminus? Perhaurit Christus myrrhatum calicem, & nos terrebit ejus guttula? Expendamus sapius quod dixit Paulus: Quem diligit Dominus castigat,

flagellat autem omnem filium quem recipit. Ergo verbera quæ nobis inferuntur, non tantum toleranter perferamus, sed & nos ipsi ultro nobis ea inferamus. Nos sumus qui Christum flagellavimus longis funibus, quos scelerum prolixâ ferie colligamus. Hinc jure merito nos ipsos castigamus. Pro se quisque dicat cum Paulo: Castigo corpus meum, & in servitutem redigo. Gustemus paululum cruciatus Christi. Agnosce ô homo, clamat Augustinus, quantum valeas & quantum debeas, & ipse tibi peccandi pudorem indicito. Sed illud cum primis observemus, ut his ipsis cruentis Christi flagellis impuras omnes & obsecras cogitationes ejiciamus è toto pectore. Christus virginis filius cor immundum & lascivum non habitat; castos amat, & pudicitie serios, cultores. Procul exeste hirci, & quidquid hominum inter lascivos greges censeatur. Quilibet sibi uni dictum arbitretur: Tempus castum custodi. In omnibus ergo exhibeamus nosmetipsos, sicut Dei ministros, in multâ patientiâ, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in castitate. Hoc sentite in vobis, quod & in Christo Jesu. Non septit Christi flagellati plagas, qui lascivendo inferunt novas.

CAPITULUM

Christus moritur. & in aemate spineo redimitur, furenti populo sistitur, cum Pilati dicto: Ecce homo.

Dixerat è priscis moriturus quispiam: Ad mortem preparari, gravius est quam mori. Preparatio ad Christi mortem verè ipsâ morte acerbior fuit. Proludius certè tam severis ad necem candidati crucis parabantur. Nec mirum cum Christo actum. Prius ille ad diversa judicum tribunalia rapitur, flagellis jam cæsus pauperis coronatur, in iudicium regem vestitur, ad concitiam à Pontificibus plebem producit, & in spectaculum, Pilati verbis, Ecce homo, proponitur. De hoc diverso & lugubri ad mortem apparatu copiosius discendum.

§. I. Christus ad diversa judicum tribunalia rapitur.

Judices Christus habuit Annam, Caipham, Herodem, & Pilatum, sed iudices iniquissimos. Et certè in oculis pessimè acceptus est Servator orbis. Annas misit eum ligatum ad Caipham Pontificem. In palatio Caiphæ præter ludibria plurima titulum rei & quidem capitalis, colaphum crudelissimum, & oculorum velum accepit. Ex aula Herodis, nomen & vestem stulti retulit. In prætorio Pilati flagra & columnam, ludicrum sceptrum, vestem purpuream, coronam spineam, mortis sententiam, omnem crucis apparatus, plagas innumeras recepit; ubi etiam malfactor, Barabbâ detentor, gentis subversor, imperii affector audiit. Hi judicum illorum calculi fuerunt.

Quid autem Annas & Caiphæ, quid Herodes, quid Pilatus sentiet die novissimo, supremo mundi iudicio, cum illum ipsam hominem, quem in prætorio ante se stantem & vincum damnavit in crucem, spectabit in nube iudicem? Est non nemo qui dicat: De hoc quidem Pilatus viderit, nihil ad me ista. Imò verò ad te plurimum. Nam quoties Christus & ante te stetit, ac repulsam tulit ad tuas fores? Assimile quiddam cogita. Si pauperculus è scholis puer emergat, & evadat in Dynastam Dominumque eorum ad quorum aedes olim mendicaverat, & plerumque nec panis buccam impetraverat; quid illi sentiet, si ipsis imperet contemptus ab illis? Quid senserint Josephi fratres, cum eum ipsum jam protegem cernerent, quem extremè oderant, quem necare statuerant, quem Ismaëlitis venderant? Quando igitur